

**Коментар НРА «Рюрік» до Постанови Національного банку України № 327
від 03.08.2012 р. щодо внесення змін до порядку та умов торгівлі
іноземною валютою**

Правлінням Національного банку України було прийнято Постанову № 327 «Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України», яка була зареєстрована в Міністерстві юстиції України 27.08.2012 р. за № 1434/21746. Постанова набрала чинності з 10.09.2012 р.

Національний Банк України даною Постановою вніс зміни до «Положення про порядок та умови торгівлі іноземною валютою», затвердженого постановою Правління Національного банку України від 10.08.2005 р. № 281, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 29.08.2005 р. за № 950/11230 (зі змінами), а також до глави 7 «Інструкції про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземних валютах», затвердженої постановою Правління Національного банку України від 12.11.2003 р. № 492, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 17.12.2003 р. за № 1172/8493.

Документом передбачається надання права уповноваженим банкам здійснювати власні арбітражні операції з іноземними банками на умовах маржинальної торгівлі та арбітражні операції за дорученням клієнтів – фізичних осіб-резидентів, які не є суб'єктами підприємницької діяльності, при цьому юридичні особи (крім уповноважених банків) та фізичні особи-суб'єкти підприємницької діяльності не мають права здійснювати арбітражні операції. Таким чином, НБУ цією Постановою обмежує діяльність FOREX-клубів, в той же час стимулюючи банки більш активно надавати послуги FOREX своїм клієнтам. З іншого боку, FOREX-клуби провадять свою діяльність як консультативну і реально арбітражні операції не виконують.

Постановою арбітражні операції на умовах маржинальної торгівлі визначено як безготівкові операції, які передбачають виконання двох зустрічних зобов'язань з купівлі та продажу однієї іноземної валюти за іншу іноземну валюту та здійснюються без реальної поставки валюти на міжнародному валютному ринку на умовах "тод", "том" або "спот" з метою отримання прибутку від зміни валютного курсу або хеджування валютних ризиків.

Також визначено, що уповноважені банки мають право здійснювати арбітражні операції з іноземними валютами виключно в межах 1-ї групи Класифікатора іноземних валют та банківських металів. До цієї групи належать такі валюти та метали: австралійські долари, англійські фунти стерлінгів, датські крони, долари США, ісландські крони, канадські долари, норвезькі крони, шведські крони, швейцарські франки, японські єни, євро, СПЗ, золото, паладій, платина та срібло.

Уповноважені банки мають право здійснювати арбітражні операції виключно після реєстрації в Національному банку правил проведення цих операцій в порядку, що визначений Національним банком. Відображення таких операцій проводиться за окремими рахунками.

Постановою визначено термін «гарантійний внесок» – кошти клієнта в іноземній валюті, за рахунок яких компенсуються збитки, що виникають під час здійснення арбітражних операцій. Порядок розміщення гарантійного внеску на відповідному рахунку клієнта (розмір внеску, вид іноземної валюти, строк тощо) визначається в договорі між уповноваженим банком та клієнтом, який передбачає умови проведення арбітражних операцій.

НРА «Рюрік» зазначає, що на сьогодні в Україні ринок послуг спекулятивної торгівлі валютою через комерційні банки розвинуто недостатньо, при цьому FOREX-клуби на теренах держави розвиваються вже понад 15 років і активно залучають нових клієнтів. В цілому, використання кредитного плеча на FOREX приводить не тільки до підвищення прибутковості операцій та до зростання швидкості збільшення капіталу, але і до пропорційного багатократного збільшення ризику втрат. При цьому, окремі FOREX-клуби не є надійними організаціями і іноді ліквідуються, не маючи реальних депозитів і гарантій інших учасників валютної торгівлі. Своєю Постановою НБУ, з одного боку, захистив споживачів FOREX, які постраждали від деяких FOREX-клубів, а з іншого, збільшив фіскальний тиск, адже банки за законом повинні виступати податковими агентами по відношенню до своїх клієнтів і мають утримувати з них податок на доходи, що спричиняє додаткові надходження до державного бюджету. Аналітичний департамент НРА «Рюрік» буде відслідковувати впровадження цих законодавчих ініціатив НБУ у практику української банківської системи, а також їх вплив на діяльність FOREX-клубів, які, згідно Постанови, більше не мають права здійснювати арбітражні операції на валютному ринку.

РЕЗЮМЕ

Постанова Національного банку України № 327 від 03.08.2012 р. щодо внесення змін до порядку та умов торгівлі іноземною валютою набрала чинності з 10.09.2012 р.

Постановою передбачається надання права уповноваженим банкам здійснювати власні арбітражні операції з іноземними банками на умовах маржинальної торгівлі та арбітражні операції за дорученням клієнтів – фізичних осіб-резидентів, які не є суб'єктами підприємницької діяльності

Юридичні особи (крім уповноважених банків) та фізичні особи-суб'єкти підприємницької діяльності не мають права здійснювати арбітражні операції

Уповноважені банки мають право здійснювати арбітражні операції з іноземними валютами виключно в межах 1-ї групи Класифікатора іноземних валют та банківських металів

Уповноважені банки мають право здійснювати арбітражні операції виключно після реєстрації в Національному банку правил проведення цих операцій в порядку, що визначений Національним банком. Відображення таких операцій проводиться за окремими рахунками

Збільшено фіскальний тиск, адже банки за законом повинні виступати податковими агентами по відношенню до своїх клієнтів і мають утримувати з них податок на доходи

Відповідальний за випуск:
Директор з розвитку НРА «Рюрік»,
к.е.н. Долінський Леонід Борисович,
тел. (044) 383-04-76

Відповідальний аналітик:
Фінансовий аналітик НРА «Рюрік»,
Ковальчук Олександр Сергійович,
тел. (044) 484-00-53 вн. 109

НРА «Рюрік»

☎ **04053 Україна, м. Київ, вул. Артема 52а**

+38 (044) 383-04-76, +38 (044) 484-00-53

e-mail: info@rurik.com.ua

www.rurik.com.ua